

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
Letna naročnina L 1.500
Letna inozemstvo L 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XII. - Štev. 3 (572)

Gorica - četrtek 21. januarja 1960 - Trst

Posamezna številka L 30

Še nekaj o filmu

V zadnjih mesecih je Katoliški glas objavil vrsto člankov, ki obravnavajo film z raznih stališč, gospodarskega, umetniškega, tehničnega i. p. Manjka še samo psihološka in versko pravna stran. Ker je pa »Katholisches Sonntagsblatt« prinesel uvodni članek z naslovom: »Naše stališče do filma«, ga podajemo tukaj v prevodu:

»Nobena tehnična iznajdba novejšega časa nima večjega vpliva na ljudske množice in jih ne drži bolj v oblasti kot film. Če je bila pred 100 leti govorjena beseda glavni instrument vplivanja na ljudi in še prej pisana beseda najvažnejše sredstvo prenašanja misli na druge osebe, ima, v dobi tehnike slika, združena z besedo, tonom in drugimi modernimi pripomočki gotovo največje privlačno silo in najmočnejši vpliv na druge.

Ne bomo na tem mestu razpravljali, kako film slabi in hira ter včasih tudi skviri ali popolnoma uniči zdravo ustvarjalno domišljijo, kako otopi sprejemljivost čutil, nekritično vpliva na možgane, kaže spačeno, nepravilno sliko sveta in življenja, da se drži sanjavo filma za edino realnost ali resničnost. Tukaj povemo le kakšno stališče naj zavzame laik do filma.

Stari Grki so poznali pregovor: »Imam nekaj, toda nočem, da bi dotična stvar imela mene«. Ako smatramo film po tem reku, pridemo do važnih zaključkov. Predvsem ne pozabiti, da vse, kar je preveč, škoduje. Kakor dobra kapljica vina zmerno in o pravem času, ne nudi samo užitek, marveč tudi koristi in krepiča človeka, tako zmerno obiskovanje dobrih in priporočljivih filmov pospešuje in bogati našo notranjost. Ko govorimo o dobrih filmih, mislimo na tiste, ki jih je katoliška filmska družba označila kot take. Nekaterim se bo zdelo nekako nepotrebno varuštvo, češ, saj si človek lahko sam ustvari svoje mnenje. Tem bi stavili nasprotno vprašanje. Če si kdo n. pr. kupi stroj ne da bi se prej posvetoval s strokovnjakom, ali da teče v lekarno po zdravila, ne da bi prej vprašal zdravnika za svet. Isto velja za filmsko kontrolo. Iz vežbani strokovnjaki, ki delajo po dobro preizkušanih pravilih, nam dajo svojo sodbo ali oceno in mi moramo biti zado voljni, da to oceno sploh dobimo. Razložek je samo v tem, da kdor kupi stroj ali zdravilo, pri pogrešku ve, da bo imel denarno oz. zdravstveno škodo od tega.

Duhovna škoda, ki jo povzroči slab film, se pa ne da izračunati in določiti v številkah ali bolečinah. V slabih filmih tičijo le čutna dražila, ki večkrat v človeku vzbujajo le najnižje nagone in so zaradi tega tako vabljivi. Ko je pa domišljija pokvarjena, dober okus zgubljen, razrvana notranja urejenost in ravnotežje, zgubljene in zavrnjene dosežene smerice življenja, potem manjka merilo za določitev škode; le izven stoječ moro določiti, kakšen škodljiv vpliv je imel slab film. Zato imajo stari in vzgojitelji še posebno nalogo in odgovornost, da obvarujejo mladino vpliva slabih filmov. Pa tudi bolj zreli mladi ljudje bi morali imeti že od doma in šole toliko uvidenosti, razuma in samostojnosti, da ne obiskujejo takih filmov. Najbolj važen je pa zglede odraslih. Kdor hoče biti zaveden in odgovoren katoličan in ne more pustiti takih filmov, kdor nima poguma nastopiti kot mož proti slabim filmom, pa najsiho pri delu ali razvedrilu, v gostilni, kavarni, doma ali v uradu, ali žena pri nakupovanju, obiskih, sosedih itd. tak zanemarja važno nalogo, ki jo ima kot laik. Ne izgovarjaj se, da ne veš. V mestih in po večjih krajih so povsod razobešana obvestila o dobrih in slabih filmih, da se vsak lahko orientira.

K temu pride pa še druga naloga. Danes ima že vsako mesto svoje kino in potujoče kino prihaja že v najbolj oddaljene vasi. Kakor ilustrirani časopisi, novine, radio in televizija registrirajo vsako mnenje in želje poslušalcev, gledalcev in bralcev, vzame tudi film na znanje

kritike, sodbe in želje svojih obiskovalcev. Kje so laiki, ki odločno protestirajo pri lastnikih kinodvoran, ako ti stavijo v program manj vredne filme? Koliko protestnih pism dobijo brezvestni kinoproducenti od očetov in mater, učiteljev in varuhov mladine? Kdo opušča tak kino, čeravno tu in tam prinese tudi kak dober film? To so resne naloge laikov, ki si jih mora zapomniti. Od odgovornih mož, žena in zrelejših mladeničev je odvisno: ti morajo imeti pogum in pomagati, da se film, eno najmočnejših in najbolj vplivnih sredstev očisti vsega blata ter postane res vir zdrave zabave, dušne in srčne kulture v blagor ljudstva.

R. L.

Pojavi antisemitizma

Vzadnjih dveh tednih se je po Zahodni Nemčiji in drugih evropskih državah razširil val antisemitizma, to je protijudovske gonje. Po sinagogah, cestnih zidovih ter javnih poslopjih so nacistični elementi narisali kljukaste križe in druga hitlerjanska znamenja ter pomazali zidove s protijudovskimi napisi in gesli. Začelo se je najprej na neki sinagogi v Nemčiji ter se od tu kmalu razširilo po vsej državi. Nekaj dni zatem so opazili kljukaste križe že v Londonu, Parizu, Amsterdamu, Rimu in drugih evropskih mestih, kakor da bi šlo za organizirano početje.

Svetovno javno mnenje je spričo rasističnega pojava v tolikšnem obsegu močno vznemirjeno. Saj je začelo nič manj kot enajst evropskih držav; med drugim so znake antisemitizma opazili tudi v Severni Ameriki, v Čilu (Južna Amerika) ter celo v Južni Afriki. Mnogi so se spraševali, ali to pomeni, da nacizem spet dviga glavo? Morda še tako daleč nismo, ampak kar se je v teh zadnjih dveh tednih zgodilo, je resen opomin vsem in zlasti Nemcem, da v tem oziru ne sme biti več odpuščenja. Doslej je javno mnenje imelo vtis, da sta bili poveljni Nemčija in Avstrija preveč popustljivi do novofašističnih gibanj. Pogosto se je slišalo, da so bivši nacisti spet na vodilnih mestih in položajih. Naši koroški bratje morda o tem kaj več vedo, saj to na svoji koži čutijo. Nacionalistično politiko, ki jo uganjajo socialistična in ljudska stranka v Avstriji, more koristiti le takim ekstremističnim elementom.

V Berlinu so nacistični študentje celo uprizorili povorko ter prepeli Hitlerjeve himne; na dunajskem vseučilišču pa so postavili venec z nemško zastavo. Podobnih slučajev se je pripetilo brez števila.

Kancler Adenauer je spričo te-

Minister Pinay odstopil

Francoski finančni minister Pinay, ki je postavil zopet na noge izmzgano gospodarstvo četrte francoske republike, je pretekli teden odstopil zaradi nesoglasij z gospodarsko politiko vlade. Na njegovo mesto je general De Gaulle imenoval ravnatelja Francoske banke Baumgartnerja. S tem se je končal spor v Debrejevi vladi glede gospodarske politike.

Umik Pinaya iz političnega življenja je precej globoko odjeknil v Franciji; marsikoga tudi ni prepričal. Mnogi se še vedno sprašujejo, zakaj je mož moral odstopiti

Žalostne vesti iz Peruja

Vsi južni predeli Peruja so še vedno pozorišče močnih potresnih sunkov. Od torka 12. jan. dalje so v teh pokrajinah zabeležili kar 64 potresnih sunkov. Prvi sunek v torek, je bil najmočnejši in je porušil do tal Arequipo. Chuquibambo ter druga manjša mesteca. Vojaštvo z največjo težavo prodira proti ponosnim krajem, ker so vse prometne zveze pretrgane. Prebivalstvo preživlja dneve na odprtem, na mrazu in v pomanjkanju vsega. Reševalne skupine niso kos položaju. Primanjkuje predvsem helikopterjev, ki bi najuspešneje in najhitreje nudili pomoč prizadetemu prebivalstvu. Računajo, da je potres zahteval okoli sto mrtvih, velikansko pa je število ranjenih in obolelih.

R. L.

ga vznemirjen; njegova vlada je zagotovila, da bo krivice neizprosno kaznovala. Govori se tudi, da misli razpustiti desničarska gibanja, v katerih se zbirajo bivši nacisti.

Medtem poročajo, da so sodišča v Nemčiji in drugod obsodila po naglem postopku več oseb, ki so jih zasačili pri risanju kljukastih križev.

Nekateri menijo, da se je to moglo zgoditi edinole na zapoved kakega skrivnega vodstva, katerega sedež naj bi bil kje v Nemčiji, češ, saj sta se nacizem in njegov otrok antisemitizem rodila prav v tej deželi, kjer je Hitlerjeva vlada ustanovljala zloglasna koncentracijska taborišča ter organizirala morijo Judov po Evropi.

Sovjeti in razorožitev

Sovjetski ministrski predsednik Hruščev je na seji Vrhovnega sovjeta, t. j. sovjetskega parlamenta, naznanil, da bo Sovjetska zveza v prihodnjem razdobju zmanjšala število oboroženih sil za približno eno tretjino. Vrhovni sovjet je seveda predlog takoj in brez odlašanja enodušno potrdil. — Po tem načrtu bodo odpustili iz vojaške službe en milijon in dve sto tisoč mož; pod orožjem pa bo kljub temu ostalo še dva milijona in pol mož. — Toliko vojakov imajo približno tudi ZDA.

Hruščev je pred Vrhovnim sovjetom govoril tri ure dolgo. Dejal je, da ima Sovjetska zveza trenutno pod orožjem tri milijone in 623 tisoč mož. Ob koncu vojne leta 1945 jih je imela 11 milijonov. — V ostalem delu govora je poveljeval vojaško moč Sovjetske zveze ter sam priznal, da napovedano zmanjšanje oboroženih sil ne bo oslabilo sovjetske vojaške moči, ker gre samo za reorgani-

Apostoli cerkvene edinosti

Bog pa zahteva poleg molitve tudi delo. Že sv. Benedikt je postavil v svoja pravila: »Ora et labora — moli in delaj«. Delo za zedinjenje ločenih pravoslavnih bratov zahteva specialnih delavcev. Poudarjam, specialnih delavcev, ker ni vsak sposoben za to delo. Najprej: mi nismo misijonarji, zakaj misijonarji spreobračajo pogane v krščanstvo; nam pa tega ni treba, ker so naši vzhodni bratje že kristjani. Seveda, če bo komunizem še dolgo propagiral svoje brezverje, bomo morali tudi mi mlade ljudi poučevati v osnovnih krščanskih resnicah. Zaenkrat pa se ne imenujemo misijonarji, temveč apostoli cerkvene edinosti. Potem: mi delujemo v vzhodnem, bizantinsko-slovanskem obredu, se držimo vzhodnih šeg in pobožnih navad ter se pokorimo vzhodnim cerkvenodisciplinarnim predpisom. In prav to mnogim ljudem ne gre v glavo. Pa vprašujejo: »Zakaj ne obračate Rusov v latinski obred? Zakaj jih ne prijavite k latinskimi šegam in navadam ter k latinski disciplini? Katoliška Cerkev bi bila bolj enotna, če bi vsi katoliški narodi imeli en obred (latinski), eno disciplino in skupne šege in navade«. Pa ni tako! Edinstvo Cerkve je v tem, da vsi verniki izpovedujejo isto vero, prejemajo iste sakramente in se pokorijo isti cerkveni oblasti (papežu) in z njim zvezanim skofom. Druge stvari so pa lahko v Cerkvi različne. Tako: obred, šege, navade, jezik, disciplina itd. Tako je bilo v Cerkvi od samega začetka. Jeruzalem je imel svoj jezik in obred, Antiohija svoj, Aleksandrija svoj, Rim svoj itd. In vsi ti različni obredi so bili katoliški obredi. Naši vzhodni pravoslavni bratje so ohranili en tak prvotni katoliški obred, ki se imenuje bizantinsko-slovanski. Z njim so si ustvarili visoko cerkveno kulturo. Zakaj bi jim

torej danes odjemali to, kar je pri njih katoliško; dobro, visoko razvito in zveličavno? Zato je Sveta Stolica vedno ščitila vzhodne obrede. Sveti papež Pij X. je osebno celo izrekel naslednje pomembne besede: »Nec plus, nec minus, nec aliter«, kar pomeni, da se vzhodnemu obredu ne sme nič dodati, nič odvzeti, niti ga kako drugače izvrševati.

PAPESKI RUSKI ZAVOD V RIMU

Da bi pa sv. kat. Cerkev imela zadosti apostolov cerkvene edinosti, sposobnih izvrševati svojo službo v bizantinsko-slovanskem obredu, mora imeti posebna semenišča. Ukrajinci imajo svoja semenišča in prav tako Romuni. Katoliški Rusi pa do leta 1929. niso imeli svojega lastnega semenišča za svoj obred. Tega leta pa je papež Pij XI. skoraj na čudežen način dobil od sestre sv. Male Terezije veliko svoto, ki jo je porabil za to, da je zgradil v Rimu Papeški ruski zavod in ga posvetil sv. Mali Tereziji. V njem se sedaj vzgajajo za ruske duhovnike-apostole predvsem gojenci ruske narodnosti, pa tudi gojenci drugih narodnosti, ki so sposobni za ta apostolat in se obvezajo, da bodo vse svoje življenje in delovanje žrtvovali za to, da se uresniči zedinjenje ruskih pravoslavnih kristjanov s kat. Cerkvijo. Med temi zadnjimi so posebno zaželjeni Slovenci, ker niso v sporu z nobenim slovanskim narodom in so po svojem značaju zelo široki in uvideni. Naslov našega semenišča je: Pontificium Collegium Russicum, via Carlo Cattaneo 2, Roma. Sprejemajo se dobri, sposobni (posebno za jezike) in goreči za vzhodno apostolstvo mladeniči, ki so končali z dobrim uspehom ljudsko solo, polno gimnazijo in cerkveno filozofijo ter z dovoljenjem svojega škofa ostanejo inkardinirani v svoji škofiji.

NASE DELO V SEDANJH RAZMERAH

Pa nam ugovarjajo: »Cemu pripravljati vzhodne duhovnike, ko je Rusija že zaprtá? Škoda časa, truda in poklicev!« Odgovorjam: Res je, da je Rusija že zaprtá. Toda ne vemo, kako dolgo še bo. Zato pa moramo biti vedno pripravljani. Zadnji trenutek se ne da vse napraviti. Poleg tega imamo številno rusko emigracijo — nad 3 milijone ljudi. Duhovniki vzhodnega obreda, ki se čutijo bolj sposobne za praktično dušnopastirstvo, lahko med njimi uspešno delujejo. V ta namen je organiziranih po vsem svetu precej centrov. Tako v Rimu, v Milanu, v Münchenu, v Parizu, v Trstu, v Zahodni Nemčiji, na Nizozemskem, v Belgiji, v Londonu, v New Yorku (Fordham University, Russian Centr, New York 58, N.Y.), v Braziliji, v Buenos Airesu, v Avstraliji in še drugod. Tiste pa, ki imajo talent za znanstveno delo, čaka ogromna naloga: treba je prirediti in prevesti na ruski jezik vse filozofske in bogoslovne knjige in druga podobna znanstvena dela; treba se je poglabiti v vzhodne cerkvene probleme, in nazadnje je treba pripraviti vernike latinskega dela kat. Cerkve za zedinjenje z vzhodnimi brati, kar vzame mnogo sil in časa.

Molimo torej in se žrtvuimo, zakaj žetva je velika in zgleđa, da bo prav kmalu še večja.

P. Anton Koren D.J.

Širite „Katoliški glas“

Vso Evropo je zajelo slabo vreme

Mrzli val je zajel vso Evropo od skandinavskih dežel do Sicilije. Od vse povsod poročajo o snežnih zametih in silnem mrazu. Zamrle ceste so povzročile vrsto nesreč. V Nemčiji so zabeležili nad tisoč nesreč pri katerih je izgubilo življenje 25 oseb, velikansko število pa je ranjenih. V Avstriji so zabeležili v Zugspitze 27 stopinj pod ničlo in sneg je ponekod dosegel višino 2,15 metrov. O številnih cestnih nesrečah poročajo tudi iz Francije, kjer so mnoga mesta ostala brez luči in plina, in ponekod tudi brez vode. Tudi v Švici so zabeležili 15 stopinj pod ničlo, v Saint Moritz pa celo 31 stopinj. V goratih pre-

delih grozi nevarnost plazov. V Amsterdamu na Holandskem se je v predmestju odprla na nasipu 60 metrov dolga razpoka in voda je naglo preplavila velik del mesta. Nad 10.000 prebivalcev je moralo v vsej naglici zapustiti ogrožene domove. Smrtnih žrtev na srečo ni bilo, velika pa je nevarnost obolenj, saj so ljudje bili po več ur v ledeno mrzli vodi.

Tudi v Severni Afriki je zapadlo mnogo snega, zlasti v Alžiriji in Tuniziji.

Po zadnjih poročilih je sibirski mrz, ki že teden dni oklepa vso Evropo, zahteval nad 150 smrtnih žrtve.

NAŠ TEDEN V CERKVI SLOVENSKA MLADINA na mednarodnem kongresu

24.1. nedelja, 3. po Razglasenju Gospodovem; sv. Timotej, škof
25.1. ponedeljek: Spreobrnjenje sv. Pavla
26.1. torek: sv. Polikarp, škof, mučenec
27.1. sredo: sv. Janez Krizostom, šk., c. u.
28.1. četrtek: sv. Peter Nolask, spozn.
29.1. petek: sv. Frančišek, škof, cerkv. uč.
30.1. sobota: sv. Martina, dev., mučenica

Kot duhovnik je tako slovel, da so ga postavili za vzgojitelja aragonskega kraljeviča Jakoba.

Svoje premoženje je razdal za odkup krščanskih sužnjev iz rok mohamedancev. Ustanovil je tudi družbo redovnikov za reševanje sužnjev, katerih red je silno pomagal sužnjem. Razširil se je po vsem svetu.

Kako pa ti porabljaš svoje imetje. Ceprav nisi bogat, lahko s svojimi denarci narediš mnogo dobrega, da podpiraš uboge, daruješ za misijone, za katoliški tisk itd. Veliko boljše je to, kot zapravljati denar za grešne zabave.

SV. PETER NOLASK je bil rojen koncu 12. stoletja v južni Franciji. Starši so bili bogati plemiči. Ze petnajstleten je zgubil očeta. Mati ga je želela imeti v svetu. Toda mladenič je želel postati duhovnik.

3. ned. po razgl. Gospodovem

Sv. maša poveljuje božjo in Jezusovo moč. Ta moč je neizmerna in človeku vedno nujno potrebna. Gorje ljudem, ako jih Bog zapusti! Razblinijo se v nič. Gorje pa tudi ljudem, ki pozabijo na Stvarnika! Vsemogočni Troedini Bog hoče biti vsak dan znova počaščen, vedno ljubljen in nikoli pozabljen. Počaščen hoče biti zlasti z dolžno molitvijo, z vero, pobožnostjo, z lepim brezgrešnim življenjem. Nato hoče biti ljubljen z vsem našim srcem, z vso našo dušo in z vsemi našimi močmi. Kdor zavestno in hoteno ne ljubi Stvarnika, tak bo za vedno pogubljen. In kdor Ga ne ljubi z vsem svojim srcem, tak naj si ne obeta velike sreče po smrti. Končno g. Bog noče nikoli biti pozabljen, marveč želi biti venomer živ v naših mislih, v naši zavesti, v naši duši.

Bog je neskončno velik Gospod. Njegovo veličanstvo je neskončno in brezprimerno. Človek je spričo Boga nekaj skrajno majhnega in neobjenega, prava ničla. Ze samo nas mora ta resnica vzpodbujati k neprestani globoki ponižnosti pred neskončno velikim Bogom. Sklonimo radi našega duha pred Njim, ki je naš vrhovni Gospod, in Ga dolžno počastimo v pobožni molitvi!

A Bog ni le neskončno velik. On je tudi neskončno dober, vsestransko popoln in vse ljubezni vreden. Ljubimo Ga brez meje, trajno in goreče! Taka ljubezen nam bo dala večni raj. Ne pozabimo Ga nikoli! Imejmo Ga vedno pred očmi, vedno v mislih in v srcu, Njega, Njegovo postavo in Njegove želje! Potrebna nam je velika in trajna in živa duhovna povezanost z Bogom, posebno v teh težkih časih.

Ošabni svet se nekam čudno in nesramno šopiri pred neskončnim Bogom. Najraje bi zamenjal vloge: sebe postavil na božje, Boga pa na svoje mesto. Vsemogočnega bi rad podvrnil sebi in dal nekam pod noge ali vsaj napravil sebi enakega. A ko se Bog enkrat tega naveliča in dvigne, takrat bo strahotno ponižal te ošabne ljudi. — Bodimo rajši ponižni čistilci

LOJZE AMBROŽIČ, RIM: 3

Novi slovenski prevod sv. pisma

VSEBINA NOVEGA PREVODA

Predgovor je napisal mariborski škof, dr. Maksimilijan Držečnik.

Omenja najprej priložnost, ob kateri je objavljen novi prevod: stoletnica prenosa škofijskega sedeža iz St. Andraža v Maribor. Vsi vemo, da je Anton Martin Slomšek s to gesto rešil mnogo Slovencev narodne smrti.

Gospod škof govori o konkretnih stopnjah, ki so omogočile izdajo novega prevoda; omeni nato ljudi, ki so pri novem prevodu sodelovali: »S posebno hvaležnostjo se moram spomniti še prevajalca, pokojnega g. prelata dr. Matija Slaviča, profesorja teološke fakultete v Ljubljani. On je nad dvajset let svojega življenja posvetil skoraj izključno prevajanju svetega pisma stare zaveze. Ob tem delu so se izrpalje njegove telesne moči. Žal, da ni več dočkal dneva, da bi videl svoje življenjsko delo natisnato in objavljeno. Umril je 25. oktobra 1958.

Grške tekste stare zaveze je prevedel pokojni profesor dr. Franc Jerč.

Delo obeh prevajalcev je dopolnil dr. Jakob Aleksič, profesor bibličnih ved stare zaveze na teološki fakulteti v Ljubljani.

in prijatelji božji! Živimo pravo življenje dobrih in vdanih božjih otrok! Izpolnimo besede sv. Pavla, ki pravi: »Prizadevajte si za dobro ne samo pred Bogom, ampak tudi pred vsemi ljudmi!« Skrbimo za resnično in popolno dobroto naših oseb in našega življenja! Naš vzor bodi mili in dobri Zveličar, ki nudi vsakomur potrebno pomoč! gobavcu in stotniku in vsem drugim ponižnim prosilcem. Posnemajmo Jezusa in bodimo vedno blizu Jezusa! Z Njim živimo naše dni in naše noči! On je najvarnejši vodnik in najboljši pomočnik. Kdor je z Njim in kdor se k Njemu zateka, tak bo vedno rešen, rešen za ta in zlasti za drugi, za večni svet.

Španski znanstvenik postal duhovnik

Profesor José Maria Albareda Herrera je nedavno prejel mašniško posvečenje v Madridu. Novomašnik zavzema odlično mesto med znanstveniki, saj je član Papeške znanstvene akademije, tajnik Sveta za znanstvena raziskavanja v Španiji, profesor geologije na madridski univerzi, predsednik Španske družbe znanosti, častni doktor mnogih univerz in član mnogih evropskih in ameriških znanstvenih družb.

Romanje v Mariazell

Preteklo leto je znamenito avstrijsko božjo pot v Mariazell obiskalo 400.000 romarjev iz 26 dežel.

Arhitekti ljubijo katedrale

V Liverpoolu v Angliji bodo gradili novo katedralo. Z načrti tekmuje 700 arhitektov iz Anglije in Irske. Natečaj se konča prvega septembra tega leta.

Zahvala za Marijino podobo

Kardinal Stefan Wyszyński, nadškof v Varšavi in primas poljski, se je v pismu zahvalil katoličanom Mehike, ki so darovali župni cerkvi v Niepokalamov pri Varšavi podobo Matere božje Guadalupske, patrone Mehike. Kardinal pravi v pismu, da je za poljske katolice Mehika zgled žive vere in pozitivnega dela za prosep vere. Leta 1955 pa je skupina poljskih beguncev darovala cerkvi Matere božje Ved-

Nekaj eksegetičnih opomb je prispeval dr. Stanko Cajncar, profesor biblične teologije na isti fakulteti. (stran VI.)

Smoter sv. pisma objasnji v sledečih besedah: »Predvsem postavlja (sv. pismo) človeka v pravičen odnos do najvišjega bitja, do Boga. Nadalje vsebuje načela, ki so temelj človeškega sožitja, ki urejajo odnose med ljudmi. Končno je to knjiga, ki daje človeku tolažbo in oporo v trpljenju, v preizkušnjah življenja in zlasti v smrti.« (str. VI. in VII.)

BESEDILO NOVEGA PREVODA

Naš najnovejši prevod sledi izvornemu besedilu; ne drži se Vulgate (uradnega latinskega teksta katoliške Cerkve), kjer se ta oddalji hebrejskemu besedilu. Sv. Hijeronim, avtor Vulgate, pač kljub svojemu velikemu znanju ni imel na razpolago pripomočkov, ki jih imamo danes. Cerkev dovoli take prevode v moderne jezike; Pij XII. je v duhovniški brevir uvedel novi latinski psalterij (tiskan 1945), ki zvesto prevaja izvorne hebrejske tekste. Oskrbel ga je Biblični Inštitut pod vodstvom novega kardinala Bea. Izvornemu besedilu naš novi prevod sledi točno in zvesto. Dobro in na splošno v lepem jeziku izrazi misli pisateljev.

Kot primer naj navedem dva teksta. 5 Mojz 29,9-14: »Danes stojite vi vsi pred Gospodom, svojim Bogom, vaši poglavarji, sodniki, starešine in voditelji, vsi Izra-

V času od 6. do 13. decembra 1959 se je vršil v Buenos Airesu četrti kongres Mednarodne zveze katoliške mladine. Clanic-te zveze je tudi Slovenska fantovska zveza; zato so njeni zastopniki sodelovali na tem kongresu. Kongresa so se udeležili zastopniki 22 narodov iz Evrope in Amerike. Azijo so zastopali Japonci.

Kongres se je začel v nedeljo 6. decembra v zlati dvorani buenosaireske občine, kjer so se ves čas kongresa vršile razne seje in sestanki. Argentinska vlada in buenosaireska občina sta posvečali kongresu veliko pozornost. Na otvoritvenem zborovanju sta govorila med drugim tudi papeški nuncij in državni podtajnik za vere. Delegate so v času kongresa sprejeli predsednik republike dr. Frondizi, zunanji minister, predsednik mestnega sveta, papeški nuncij in vodstvo tukajšnje KA. Tudi buenosaireski tisk je posvečal kongresu veliko pozornost in je podrobno poročal o njegovem delu, ki je obstajalo iz dela komisij, plenarnih zborovanj, obiskov, sprejemov, izletov itd.

Slovenska delegacija pod vodstvom g. Janeza Sparhakla se je ves čas pridno udeleževala vsega kongresnega dela. Slovenska fantovska zveza je prošila za pomoč Slovensko katoliško akademsko društvo, ki je izvršilo razne priprave za kongres. Veliko delo je slovenska delegacija izvršila s tem, da je izdala lično brošuro

ne pomoči v glavnem mestu Mehike podobno »črne Marije« z jasne Gore v Centohovi.

Literarna nagrada katoliškemu duhovniku

Švedska literarna družba »The Nines« je lani svojo letno nagrado podelila katoliškemu duhovniku, patru Trygve Lundenu. Ta je namreč strokovnjak v prevajanju starih srednjeveških literarnih del v moderni švedski jezik. Nagrado si je zaslužil s prevodom knjige svete Brigite o njenih Razodetjih iz latinskega jezika v švedskega. Knjiga je bila pisana sredi 14. stoletja.

Benediktinski samostan v Ghani

V mladi afriški državi Ghani bodo benediktinski menihi zgradili nov samostan. Za to delo so se odločili menihi samostana Tumilina v Maroku. Po vsem svetu je 222 benediktinskih samostanov, v Afriki 9.

Relikvije sv. Pashala Bajlonskega na svetovnem evh. kongresu

Sv. Pashal Bajlonski je zavetnik vseh evharističnih kongresov. Škof iz Tortoze v Španiji bo prišel na prihodnji svetovni evharistični kongres v München in bo prinesel s seboj relikvije sv. Pashala, ki bodo izpostavljene javnemu čiščenju v dneih kongresa.

lovi moške, vaši otroci, vaše žene, tudi tvoj tujec, ki biva sredi tvojega tabora, od tega, ki ti seka drva, do onega, ki ti nosi vodo, da stopiš v zavezo Gospoda, svojega Boga in v njegovo zakletve, ki jo Gospod, tvoj Bog, danes sklepa s teboj, da te postavi danes za svoje ljudstvo in da bo on sam tvoj Bog, kakor ti je obljubil in kakor je prisegel tvojim očetom, Abrahamu, Izaku in Jakobu. Toda te zaveze in te zakletve ne sklepam samo z vami, ampak tudi s tistimi, ki stojijo danes tu z nami pred Gospodom, našim Bogom, in s tistimi, ki jih danes ni tukaj z nami.»

Tu imamo važen bogoslužni tekst, ki ga nam novi prevod točno in jasno poda.

Bogoslužni značaj teksta je razviden iz pogosto ponavljene besede »danes«. Središče Izraelovega bogoslužja je bila namreč obnovitev zaveze med Bogom in narodom pod goro Sinaj. Bogoslužje jim ni bilo samo spomin na preteklo dejanje, pač pa resničen zopetni sklep zaveze; zakletve, ki je stara in nova obenem. Do neke mere ga moremo primerjati naši daritvi sv. maše, ki je spomin in ponovitev Kristusove daritve na križu.

So še druge besede, ki kažejo bogoslužni značaj teksta: »stati pred Gospodom« pomeni prisostvovati božji službi; obljuba Izraelu in prisega očetom — misli, ki sta bili od bogoslužja neločljivi; »Gospod tvoj Bog« in zakletve in zaveza — prav z za-

o Sloveniji. Brošuro so pripravili Vital Ašič, Tine Debeljak ml. in Janez Peršuh. Brošura vsebuje tri članke, v španskem, angleškem in francoskem jeziku. Napisala sta jih Ruda Jurčec (Slovenski narod in njegov nastop proti komunizmu) in dr. Pavel Krajnik (Za združitev cerkva - slovenska in svetovna misel). Ponatisnjena pa je tudi razprava pok. dr. Alojzija Kuharja »Sedanjí položaj slovenske mladine pod komunizmom«. Ovítek brošure sta naredila Jure Vombergar in Ivan Bukovec.

Clani slovenske delegacije so razdelili brošuro med kongresnike. Kaj takega ni napravila nobena druga delegacija. Poleg te brošure so slovenski zastopniki tudi razdelili podobice Marije Pomagaj z Brezij

Izšla je nova knjižica

TRŽAŠKA SINODA

(prelat dr. Ukmar)

Dobi se v knjigarnah in župniščih. —

— CENA 50 lir. —

s kratko molitvijo za slovensko mladino pod komunisti prav tako v treh omenjenih jezikih.

Naj posebej omenimo dva govora, ki sta ju imela na kongresu g. dr. Pavel Krajnik (O doprinosu Slovencev k razumevanju Vzhoda in Zahoda) in Mihe Gaserja (O pravi svobodi in o naravnih pravicah in dolžnostih posameznika in narodov).

Posebno lepo pa se je slovenska mladina odrezala na praznik 8. decembra. V velikem sprevodu so se razne narodnostne skupine podale na znani Majski trg, kjer je papeški nuncij imel sv. mašo in je prebral pismo papeža Janeza XXIII. Največje število narodnih noš in najboljših pevce so v tem sprevodu imeli Slovenci. Ljudstvo jih je navdušeno pozdravljalo.

R A Z N O

Francoski stoletni jubileji v tekočem letu

V Franciji bodo letos slavili 300-letnico smrti svetega Vincenca Pavelskega in svete Luize Marillac. Slavili bodo tudi 100-letnico, odkar so odkrili grob sv. Martina. V Franciji je 3668 župnijskih cerkva posvečenih sv. Martinu, 485 krajev nosi ime svetnika, nešteto mestnih ulic in trgov je imenovanih po sv. Martinu. Tudi vosednjih belgijskih škofijah je sv. Martin zelo čiščen. V škofiji Namur na primer je med 731 cerkvami 97 posvečenih sv. Martinu.

Za molčečo Cerkev

Zadnjič smo že poročali, da je imel kardinal Lercaro zadnje adventno nedeljo slovesne molitve za »Molčečo Cerkev« v Sloveniji.

Naš dopisnik nam o tem poroča še sledeče:

Po sv. maši so bili Slovenci kardinalovi gostje in so tako imeli priložnost obču-

vezo je postal Gospod Izraelov Bog na poseben način.

Tako vidimo, da besedilo kratko in jedrnatost izrazi bistvo in osrednjo misel Izraelovega bogoslužja.

Prav zato je beseda »danes« tako važna. Prevajalca lahko zapelje skušnjava nekajkrat jo izpustiti, ker se zdi odvisna. Sv. Hijeronim tej skušnjavi ni ušel. Zadnje vrstico namreč prevede »z vsemi navzočimi in odsotnimi«. Je res, da smisel stavka ostane, vendar besedilo delno izgubi svoj bogoslužni značaj, ki je tako jasno izražen v izvorniku.

Drugi primer je iz 2 Mojz 15,1-6; je del Mojzesovega slavošpeva:

»Pel bom Gospodu, ker je prevzvišen; konja z vodnikom je pahnil v morje. Gospod je moja moč in moja pesem, ker mi je bil rešitelj. To je moj Bog, zato ga bom slavil, Bog mojega očeta, zato ga bom veličal. Gospod je bojnik, ime mu je Jahve. Faraonove vozove in njegovo vojsko [je pahnil v morje; cvet njegovih borcev je utonil [v Rdečem morju. Zagrnili so jih valovi; šli so v globoko. Člno kakor kamen. Tvoja desnica, Gospod, se je poveljčala [z močjo, tvoja desnica, Gospod, je strla [sovraga.«

dovati njegovo široko razglednost, apostolsko dejavnost in socialno miselnost. V svoji hiši vzdržuje kardinal 30 delavcev, dijakov in akademikov, tudi tujcev. Domače razpoloženje, ki vedno vlada v tej hiši, je tokrat poživilo tudi petje njegovih fantov ter slovenskih gostov. Naslednjega dne je slovensko skupino spremljal kardinalov prvi tajnik, ki je bil pred posvečenjem v duhovnika arhitekt. Pokazal je nove cerkve, ki rastejo v predmestjih in razložil druge socialne podvige svojega škofa.

Zanimivo je tole dejstvo: Bolonja je eno najbolj rdečih italijanskih mest; pa se za socialni napredek ljudstva najbolj bori ravno kardinal, ki obenem s svojimi ni pozabil na brate, ki živijo v trdih razmerah za železno zaveso.

Katoličani na Daljnem Vzhodu

Po zadnjih podatkih je število katoličanov na Daljnem Vzhodu v preteklem letu naraslo za 1.200.000 vernikov. Največji porast so opazili na Filipinih in v južnem Vietnamu. Šestnajst azijskih držav šteje skupno 34 milijonov katoličanov.

Filmska industrija si je opomogla

Kriza, ki je pred leti zajela vso svetovno filmsko industrijo, bo po sodbi izvedencev, kmalu premagana. To kažejo tudi bilance leta 1959. V Združenih državah se je dobiček filmskih tvrdk podvojil v primeri s prejšnjim letom. V Italiji so dosegli že v oktobru 1959 vsoto, ki so jo leat 1958 dosegli šele konec leta. Povečalo se je tudi število filmov. Italijanska proizvodnja filmov je dosegla število 161 in si s tem pridobila drugo mesto v svetovni lestvici filmov, ki jo je izgubila leta 1955. Od avgusta 1956 do junija 1959 je 36 italijanskih filmov zaslužilo samo na italijanskem trgu več kot 500 milijonov lir vsak. Prvi v tej lestvici je film »Vojna in mir« s katerim so italijanske kinematografske blagajne zaslužile nad 2 milijardi lir. Sledi »Vrtinec« z 1 milijardo in 158 milijonov in drugi. Ti podatki kažejo da so se ljudje naveličali televizije, ki ne more nuditi gledalcu tega kar mu nudi dober in lep film.

Italijanska lira si je priborila prvo mesto

Italijanska lira si je priborila naslov »kraljica valut v letu 1959«. Poseben odbor, ki ga je ustanovil finančni ravnatelj »Lombard« in ki ga sestavljajo spretni britanski in tuji finančni magnati je določila italijanski liri nagrado »Oskar za najboljšo valuto leta«. V Financial Times »Lombard« pojasnjuje, da »je pojav italijanske lire kot ene najboljših valut v svetu kronal proces izboljšanja, ki je trajal več let.«

France Bevk: »Ragazzi soli«

Pod tem naslovom je založba Paravia v Turinu izdala v lepi opremi zbirko mladinskih povesti slovenskega pisatelja Franceta Bevka. Razdeljena je na dva dela. V prvem delu »Agnese« je devet mladinskih povesti, v drugem z naslovom »I due compagni« pa osem. Vsa ta Bevkova dela za mladino je prevedel Ezio Martin. Knjiga, ki šteje 145 strani in stane 1.200 lir ima tudi prevajalčev uvod z življenjepisom Franceta Bevka. V tem uvodu prevajalec zlasti pohvalno omenja Bevkovo povest »Kaplan Martin Cedermac« kot globoko psihološko delo.

Oblika pesmi je pristno semitska; druga vrsta ponovi namreč misel prve. Ta oblika je znana pod imenom paralelizem.

Pesem opisuje Boga kot bojavnika — silno star izraelski pojem o Bogu; predstavljal so si ga kot generala, ki jih vodi.

Točen je prevod druge vrste: »konja z vodnikom je pahnil v morje«. Napačno bi bilo prevesti »z jezdecem«, kajti v času, ko je bila pesem zložena, konj še niso jezдили, pač pa so jih vpregali v bojne vozove.

Ta dva primera naj pokažeta jasnost in natančnost prevoda. Misel izvornika je odlično izražena.

So pa nekatera mesta — zelo maloštevilna, kjer misel izvornika ni podana popolnoma točno. Eno teh mest bi se mi zdel prevod hebrejskega deležnika NOTEN v peti Mojzesovi knjigi (1,20; 1,25 itd.). Ponokod je preveden s »hoče dati«, kar se mi zdi z ozirom na celotno knjigo nekoliko prešibko — izrazi namreč ved kot samo božji namen. Boljši je prevod istega deležnika drugod (5,16 n.pr.) »v deželi, ki ti jo daje Gospod, tvoj Bog«. Deležnik NOTEN opiše božje dejanje, ki se še ni izvršilo, njegova izvedba je čisto blizu. Bilo bi tudi pametneje prevesti ga zmeraj enako, kajti v knjigi sami ima stalno ponavljanje iste besede določen namen in ta namen bi se moral izraziti tudi v prevodu. (Nadaljevanje)

KNJIŽEVNI POMENKI

Zbornik - Koledar Svobodne Slovenije

Založba Svobodna Slovenija v Argentini je tudi za leto 1960 poslala slovenskim družinam vsakoletni Zbornik. Letošnji je posvečen pokojnemu, takrat še živemu, dr. Gregoriju Rožmanu v počastitev tridesetletnega jubileja, odkar je bil posvečen za ljubljanskega škofa. Zbornik se razlikuje od prejšnjih v tem, da je razdeljen v različna poglavja s posebnim naslovom ter ilustracijami, katere so oskrbeli akademiki France Gorše in slikar Ivan Bukovec.

Prvo poglavje nosi naslov Razprave in razmišljanja. Kot prvi piše dr. Milan Komar v članku Ljubezen do usode. V razpravi so lepe misli namenjene prav slovenskim emigrantom. Pisec je posegel daleč nazaj v rimsko zgodovino in se spomnil znanega latinskega pesnika Vergila, potomca latinskih kolonov. Zgodovina se ponavlja. Takaj vidimo, da so bili tudi v takratni dobi politični emigranti. Po raznih zmogah so morali nagraditi tisoče in tisoče vojakov z zemljo. Ker pa zemlje ni bilo dovolj, so razlastili bivše gospodarje in jih pregnali v druge kraje. Usoda je vedela tudi Vergila, in v pregnanstvu poje:

Mi pa zapuščamo zemljo domačo in njive predrage,
mi z domačije gremo...
In zopet:
Kdo ve, če kdaj se bom vrnil in
[gledal še
polje domače,
z mahom poraščeno streho uboge
očetove kočice.

Ko prečitaš članek, ti romajo misli tja daleč preko morja, k našim pregnantem, ki so kakor Vergil vedno z mislimi na domačih tleh.

Karel Rakovec govori o problemu dvojezičnosti pri izseljencih, ki jih razdeli v tri skupine. Taki, ki se nikakor ne moreje prilagoditi jeziku gostitelja in vedno tolčejo domači jezik; drugi, v popolnem nasprotju s prvimi, so svoj domači jezik čisto pozabili. To so res žalostni pojavi, ki jih srečavamo v vseh časih in krajih; tretji so taki, ki govorijo mešanico in je domača govorica polna tujk. To opažamo posebno v obmejnih krajih. Pisatelj pravi, da je to znak duševne lenobe. Je pa tudi res, da je to moč navade. Saj se še danes opaža pri pristnih ljubljancih, ki imajo že toliko let vse šole v materinščini, pa je ta govorica polna spakendrank, ki spominjajo na čase bivše Avstrije. — Vsak lahko izbere iz članka mnogo koristnih misli. — O Komunistih in podjetnosti piše I. A. Clankar pride do zaključka, da se ni nobeni vrsti komunistične šepetavščine popolnoma zatreti zasebno podjetnost.

Pokojni dr. B. Vošnjak piše o stari slovenski demokraciji ter o zadržani ustoličenju na Gosposvetem polju l. 1414. Drugo poglavje ima naslov Delo slovenskih gornikov in raziskovalcev. Iz del Vojka Arka, Ivana Aruška, Davorina Jereba in Dinka Bertoneclja diha velika ljubezen do gorskih velikanov. Čeprav govorijo o bariloških in drugih vrhovih Argentine, po katerih častno zastopajo slovenski narod, so jim misli obrnjene na vrhove in planine pod našim Triglavom.

Tretje poglavje Naša beseda in pesem

nas seznanja s prozo in poezijo. Stanko Kociper nam je prikazal odlomek iz drugega dela svojega romana »In svet se vrti napreje«. To so spomini na leta med drugo svetovno vojno. Isto tematiko ima Ivan Korošec v črtici Fata morgana. Tudi Božo Kramolc se v svoji črtici Ženske spominja na dneve grozote in tujih vojaških uniform. Zdravko Novak nam pa opisuje v Sotor številka 216 trpljenje našega ljudstva na otoku Rabu. Nekaj čisto drugega je črtica p. Bernarda Ambrožiča »Literarno igračkano«. Črtica je res nekaj originalnega in je čitatelju v razvedrilo. Isto velja o črtici Joža Krivca »Tri sestre«, o črtici »Curek časa« Lojzeta Novaka in o zabavni črtici »Pravdarji« pisatelja Tenča. Naša pesem je zastopana z že znanimi imeni: Stanko Janežič, Vladimir Kos in goriški rojak Slavko Srebrnič.

Za četrto poglavje Našim malim, je poskrbel priznani pisatelj in pesnik Mirko Kunčič. Napisal je črtico »Skratec Rogatec«, po načinu iz dane podobne bajelovne mladinske povesti »Gorjančev Pavlek«. Govori nam o škrtu, ki se je prikradel na slovensko šolo v Argentini ter nagajal otrokom pri učenju slovensčine. Meša jim slovenska imena s tujimi. Ko ga po dolgi preiskavi iztaknejo, ga po pošti pošljejo preko morja. Tako imajo otroci pri učenju mir. Iz črtice diha velika ljubezen do otrok in slovenske besede. Lepe in poučne so tudi pesmice. Poglavje zaključijo igrice Medaljonček. V veliko pomoč bo to poglavje otrokom v tujini, kajti iz vseh del diha ljubezen do rodne zemlje.

Sledi poglavje Izseljenski letopis. Dr. Miha Krek piše v članku »V skrajni napevosti« o političnem stanju po drugi svetovni vojni, o napetosti med Vzhodom in Zahodom, o popuščanju ter o pripravah o obisku Hruščeva v Ameriko. Zbornik prinaša tudi »Pismo v leto 1960«, katerega je še napisal pokojni škof Gregorij Rožman, v katerem poziva vse izseljence naj bodo povezani vsaj s tiskano besedo, kajti eno nas družijo in veže: Slovenci smo in kristjani.

Dr. Ludovik Puš govori o pomenu in delovanju Slovencev v Krščansko-demokratski zvezi za Srednjo Evropo ter o njeni organizaciji. Tone Jezernik piše o 90 let šolskega boja na Koroškem, iz katerega je razvidno, da se tudi v današnjih časih niso razmere spremenile.

Dr. Valentin Inzko govori o prosvetni dejavnosti med koroškimi Slovenci. Pri tem se mi zdi umestno pripomniti, da bi moralo biti kaj takega tudi o dejavnosti med Primorskimi Slovenci. Tudi na Tržaškem in Goriškem imamo katoliška prosvetna društva in katoliško Zvezo. Ni mi znano, ako je bil kdo naprosen, da bi kaj takega napisal. Zdi se mi, da bi se to izvršilo, ako bi prišlo kakšno povabilo. Povem le to, da je prosvetno delo tu pri nas zelo razgibano in tudi na taki višini, da bi se o tem lahko pisalo.

Dr. Miha Krek piše še o šolskih sestrah v Slomškovem letu, namreč ob stoletnici prenosa škofijskega sedeža iz St. Andraža v Maribor.

Kronist se je spomnil umrlih slovenskih

javnih delavcev; govori o pok. dr. Bogomilu Vošnjaku, dr. Alojziju Kuharju in Josipu Zalarju.

Zdravko Novak je podal jasen pregled knjižne žetve zamejskih Slovencev.

S. P. B. piše ob stoletnici prihoda prvih Slovencev v Brazilijo ter o tamkajšnjem prosvetnem delovanju naših rojakov. Zanimiv je popis Janka Hafnerja »Planetni vek se začel je«. Seznanja nas s prvimi izumitelji na tem polju ter pride na današnje podvige in iznajdbe. Popis je pregleden in bo marsikomu v veliko oporo, in to zaradi tehničnih izrazov.

Zadnje poglavje nosi naslov Pogled na prvih deset let v izseljenstvu. Letos je govora o udejstvovanju slov. naseljencev v Sev. Ameriki in Argentini. Zamisel je lepa, kajti s tem se hoče rešiti za zgodovino vsestransko udejstvovanje Slovencev po svetu.

Letošnji Zbornik je zelo obširen. Prav gotovo je to najboljši Zbornik-Koledar, kar smo jih izdali Slovenci, in to tudi v domovini. Vsebinsko je dober in zanimiv ter res lepo urejen. Kar nekoliko moti je razvrstitev mesecev v koledarskem delu; posebno to, da sta po dva meseca na isti strani.

Zbornik krasno mnogo slik; le škoda, da je papir nekoliko sivkast in ne pridejo slike tako do veljave. Škoda je tudi ta, da je cena Zbornika tako visoka, kar je razumljivo, ampak prav zaradi cene ne more zajeti širše plasti našega ljudstva, kar bi pa bilo le dobro in koristno. (Zas)

Po občnem zboru SKAD-a v Gorici

Tudi letos so goriški slovenski katoliški visokošolci združeni v Slov. katol. akademskem društvu pripravili svoj redni občni zbor, peti po številu. Mimogrede naj še povemo, da praznuje letos SKAD

peto obletnico svoje ustanovitve.

Kot je navada na vseh občnih zborih, pretehtajo vsi člani društveno delovanje v preteklem letu. Tako tudi SKAD. Prisotni člani-akademiki in starešine, so v konstruktivni diskusiji pregledali delovanje SKAD-a v preteklem akademskem letu. Načrtov je bilo mnogo, niso pa mogli biti vsi realizirani. Vsekakor moramo kot izrazito pozitivna dejstva omeniti lepo število kvalitetnih predavanj, ki jih je SKAD priredil. Ne moremo in ne smemo tudi mimo nastopa slovenskih demokratičnih akademikov pri vseučiliških volitvah v Trstu z listo »Adria«, k nastopu katere je SKAD v veliki meri pripomogel.

Kaj pa bodočnost? Videli smo, da se člani SKAD-a jasno zavedajo nalog, ki jih čakajo. Veseli nas dejstvo, da čuti naša akademska mladina nujno potrebo po odločnem nastopu, brez slehernega slepomišljenja, tako v idejnem kakor v narodnem pogledu. Zato zavrača težnje vseh onih, ki bi želeli »poenotenja« izključno v svojo korist, in s tem tudi tiho odobravanje nekaterih slovenskih nevtralnih krogov, ki se imajo za krščanske. Prepričani smo, da lahko vršijo samo jasno opredeljene organizacije res pozitivne naloge. In ena teh je brez dvoma SKAD. ***

Poslovanje ustanove ENI

Državna ustanova za tekoča goriva — ENI — je v poslovnem letu 1958-59 imela 4 milijarde 615 milijonov lir čistega dobička. Po zakonu gre 65 odstotkov tega dobička v državno blagajno, ki bo tako prejela 2 milijardi 999 milijonov lir. 20% pojde v rezerve.

PRED MESECEM KATOLIŠKEGA TISKA

Le od nas je odvisno...

Zadnja statistika razširjenja katoliškega tiska v Združenih državah pravi, da je tam 581 katoliških izdaj s 23.700.000 bralci; v Kanadi pa 62 izdaj. Torej skupno je v Severni Ameriki 643 izdaj.

Kako to, da so prišli ameriški katoličani do take zavirljive naklade svojega tiska? Odgovor je samo eden: sami, s svojimi prispevki. Na tej podlagi se razvija njihov tisk, in kako lepo napreduje.

Ta zgled ameriških katoličanov naj nam bo v spodbudo. Ameriški katoličani uporabljajo tako sredstvo, ki je tudi nam dostopno in dosegljivo in do katerega prav gotovo pridemo lahko tudi mi — odvisno je samo od naše volje. Če imajo naši nasprotniki večja finančna sredstva, imamo mi pa večje bogastvo: idealizem in božjo pomoč, v katero zaupamo, in tega naša nasprotnika nimajo, zato večkrat opazimo, da slonijo njih stavbe na pesku.

Primorski katoličani moramo priti do tega lepega tekmovanja, po zgledu drugih katoličanov. Postavimo se tudi mi s svojim tiskom, pokažimo ravno s tiskom svojo moč. To pa bomo dosegli z žrtvami, s svojim stalnim prispevkom. Ne pozabimo, da je naš tisk le od nas odvisen. Cim več ga bomo podprli, tem boljši bo.

Iz Nemčije pa nam pride drugi zgled, kako resno vzamejo nemški katoličani problem tiska.

Pred dobrim mesecem je škof v Essenu, msgr. Hengsbach, poslal svojim vernikom pastirsko pismo, v katerem med drugim pravi tudi sledeče: 4. aprila 1959 je izšla prva številka našega škofijskega tednika »Ruhr-Wort«. Po osmih mesecih vam z veseljem naznanjam, da ima ta časopis sedaj 138.000 naročnikov...

Ali potrebuje ta zgled nemških katoličanov še kaj besed? Stopimo tudi mi v prve vrste! Pokažimo, da znamo tudi mi ceniti svoj tisk in se zanj žrtvovati.

V nedeljo 31. t. m. bomo dali svojo denarno pomoč. Dajmo z veseljem, z zavestjo, da smo tudi mi pripomogli k boljšemu razvoju tega tako važnega problema.

S. Z.

Gronchijev obisk

Kot znano so morali obisk ital. predsednika Gronchija v Sovjetsko zvezo odložiti zaradi influence. Casnikarji so že odpotovali v Moskvo, a so se morali zopet vrniti nazaj. Nekaj dni je bilo negotovo, če bo do obiska sploh prišlo pred vrhunskim sestankom. Sedaj pa so uradno že sporočili, da sta se ital. in sovjetska vlada sporazumeli o novem datumu obiska. Tako, če gre vse prav, pojde državni poglavar Gronchi na uradni obisk v sovjetsko prestolnico 6. februarja. Trajal bo do 11. februarja.

Radio Trst A

od 24. do 30. januarja 1960

Nedelja: 8.30 Poslušali boste... od nedelje do nedelje na našem valu. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 16.00 Glasbeni popoldan. — 17.00 SANJACI, radijska drama, igrajo člani R.O. — 18.20 Stravinski: Svatba, ruski koreografski prizori v štirih delih. — 18.45 Slovenski solisti. — 21.00 Pesniki in njih stvaritve: »Paul Valery«. — 22.10 Koncert kvinteta Boncherini Gaetano Brunetti: Kvintet.

Ponedeljek: 18.00 Oddaja za najmlajše: »Male dame«, igrajo člani R.O. — 19.00 Utrinki iz znanosti in tehnike. — 20.30 Giacomo Puccini. LA BOHEMA.

Torek: 18.00 Radijska univerza - Janko Košir: Osnove sodobnega kmetijstva. — 18.10 Marjan Lipovšek: Suita št. 2 v C Duru za godalni orkester. — 18.35 Medjurske narodne pesmi. — 19.00 Šola in vzgoja - Danilo Sedmak: »O duševni razklanosti pri mladini«. — 20.30 Operetna fantazija. — 21.00 Ilustrirano predavanje - Franc Jeza: Mojstri groze. — 22.00 Umetnost in življenje: »Nekaj misli po 6. mednarodnem tednu religioznega filma na Dunaju«. — 22.15 Jugoslovanski skladatelj - »Marijan Kozina«.

Sreda: 18.00 Z začarane police - Ivanka Čegnar: »Martinova pot okoli sveta«. — 18.00 Čajkovski: Koncert za violino in orkester v D Duru. — 18.45 Vaški kvintet. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 21.00 Avtor tromesečja - Ugo Betti: GOSPODARICA, drama v treh dejanjih, igrajo člani R.O.

Četrtek: 18.00 Radijska univerza. — 18.10 Koncert baritonista Andreja Petrassija, pri klavirju Loredana Franceschini. — 19.00 Širimo obzorja - Tone Penko: Sprehodi po tržaških muzejih - »Akvariji«. — 21.00 Obletnica tedna - Miran Pavlin: »60-letnica rojstva Davida Edwina Hughesa«, iznajditelja mikrofona. — 21.15 Simfonični koncert rimskega orkestra.

Petek: 18.00 Lovski spomini Ivana Rudolfa - »Sentiški čuki«. — 18.10 Glazunov: Simfonija št. 4 v Es Duru op. 48. — 19.00 Sestane s poslušalkami. — 20.30 Glasbeni mozaik. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.20 Jugoslovanske ritmične popevke. — 22.00 Znanost in tehnika - »Napredek znanosti in tehnologije v letu 1959«. — 22.15 Koncert pianistke Gite Malby.

Sobota: 15.00 Koncert operne glasbe. — 16.00 Dante Alighieri: Božanska komedija - »Vice«. — 18.00 Rodijska univerza. — 19.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 20.40 Zbor Slovenske filharmonije. — 21.00 POROKA IVANE PHILE, radijska drama - igrajo člani R.O. — 22.00 Skladbe Bedricha Smetane.

31. januar 1960 - nedelja za slovenski katoliški tisk

VENCESLAV BELE:

3.

Ko je leto umiralo...

»Res, čez leto? Veš, pa se moraš učiti; ljudje pravijo, da nisi več priden in da se potepaš vedno okrog, da ne boš prida.«
»Ali ni dobro, da vidim in izkusim malo sveta; stane Vas pa tu ali tam vedno isto. Če se Vam zdi denarja škoda, pridem domov, za hlapca Vam bom.«

»Čemu si tak? Saj veš, da ti rada dam in da ti rada privoščim; je dobro, da tudi svet vidiš, le da bi tvojemu učenju to ne škodovalo. Pravijo, da je po svetu tudi mnogo slabe družbe. Veš, Ivan, pravijo tudi, da preveč piješ.«
»Ali mi ga je kdo nevoščljiv!«

»Jaz ti ga prav rada privoščim tu doma, ko nimaš dela, in tudi v šolah ti ga privoščim, samo ne preveč; ni mogoče študirati, in ako bi hotel kdaj.«

»Eh pustite me s svojimi pridigami!«
Obrnil se je in odšel; vrnil se je navadno-pozno v noč. — Ko so odšli v hišo že vsi spat, je sedela mati obločena na postelji; ni jokala, preveč jo je tiščalo v grlu, le oči so bile vlažne in zalite s

solzami. In čakala je mati, da je dočkala sina v pozni uri.

»Si morda lačen, Ivan?«
»Ne.« — Odšel je brez pozdrava v svojo sobo.

Tako se je godilo v prejšnjih, tako se je godilo večkrat v zadnjih počitnicah. In ko so vsi čakali, kam se odloči, ni niti mislil o tem. Zahajal je pogosto na pošto; gostilno so imeli tam in dve hčeri. Ljudje se govorili, da ne pojde nikoli v bogoslovje; njega pa so toliko brigale poštarjeve kakor vsaka druga, ki jo je srečal na cesti, pogledal in se morda pošalil z njo, če je imela lepa lica in lepe oči, in šel dalje in pozabil. On je hodil na pošto samo v gostilno.

Ko se je nekoč sprehajal za hišo in čistil mlade smreke — smrekovi nasadi so ga vedno veselili — ga je vprašala mati:

»Ivan, dva meseca si že doma, pa se nisi še odločil, kam pojdeš. Treba ti bo pač marsikaj pripraviti.«

»Česa mi je treba? Kakor sem živel do sedaj, bom živel lahko še naprej. Samo tega ne bom, da pojdem v lemenat!«

Ko je prišel čas, se je odpravil in šel ter se vpisal v pravoslavje. — Štiri leta

je bil vpisan v pravoslavje, a že konec drugega leta se je pravoslavja, sveta, življenja in brezdelja tako naveličal, da se je zamislil globoko v se — in se odločil vstopiti v bogoslovje. Dvakrat je poizkusil, dve leti zaporedoma; prvič se je obrnil namesto v bogoslovje kar naravnost na univerzo; ni bil še dovolj trden njegov sklep. Šibak je bil in neodločen kakor on sam in njegova volja; ko se je hotel drugič odločiti, sta prišla z župnikom nekoliko navzkriž. Pustil je vse skupaj in se vpisal na trgovsko akademijo.

Sklenil je resno delati in je tudi res delal, a le malo časa. Ni bilo več dovolj moči, ni bilo več dovolj energije in resnosti; ubil jo je v brezdelju in v svojem ciganskem romanju.

Cim bolj je ginila njegova resna volja in pešala njegova energija, čim bolj se je potapljal v brezdelje, tem bolj neznošno mu je postajalo. V takih razmerah mu je bila krčma edina rešitev. Dvignil se je in šel in pil ter pozabil na vse in se življal v nov svet, v novo življenje.

Ko je včasih romal po ulicah kakor truden romar, ki se mu je že zmehnil pogled, ki so mu opešale noge, je srečal mlad, cvetoč obraz, dvoje krasnih lic,

dvoje oči, polne čudovitih skrivnosti, polne nepoznane sladkosti. Prikazen je izginila, tisti obraz s tistimi očmi je pa ostal pred njim. Se potem, ko se mu je že izjasnil pogled, ko so stopale noge trdnih korakov, ko je bila glava lahka in trezna, so vstali v duši tisti obrazi in tisti spomini, čudne prikazni z obrazi in očmi brez primere, ki so se mahoma izpreminjale v pošastne večje.

Ni bilo več moči, ni bilo več sile, ki bi posegla v ta nemir, v ta kaos. — Ni mnogo premišljeval, šel je in pil.

In kolikor bolj je pil, toliko bolj se je budilo v njem nekaj tujega, nepoznanega, nekaj neprijetnega; kolikor bolj se je trudil potopiti v vinu kal tega nepoznanega, neprijetnega, toliko bolj je poganjala.

Zbudilo se je včasih v srcu tako silno, tako grozno, da mu je zastajala kri. Zastala je za hip in mu zavrela potem v nagle, nerednem utripanju. Ves se je tresel. Vstajale so pred njim pošastne prikazni; bežal je pred njimi, skrival se; nič ni pomagalo, niso mu dale miru ne v noči, ne v temi.

Prisel domov, je rekel materi, da misli resno na bogoslovje. Razveselila se je mati te novice, a ni se je mogla radovati iz polnega srca; nekaj je ostalo na dnu — kakor kaplja grenkega pelina v čaši medu, kakor bojazen v upanju.

Sel je res, kakor se je bil odločil in se resno lotil dela. Nekaj časa je delal in bil srečen in miren; naposled se je naveličal, ni mu bilo prestat, zbudilo se je v srcu.

»Pošljite mi denarja, da grem od tod! Zapustiti moram ta kraj, te ljudi; potem bom zopet lahko delal, lahko bom srečen!«
Prišla je mati; dolga je bila pot, jokala je, prošla ga, in on je bil tako mehak:

»Glejte, tako in tako se mi godi; imejte usmiljenje, saj bom študiral dalje bogoslovje, samo dajte mi denarja, da grem; tu me gledajo postrani, ne morem več!«

Mati je mati. In če vse pogori v njenem srcu, ljubezen in skrb ne ugasmeta nikoli. Pomislila je na preteklost, pomislila na mnoge šibkosti svojega sina — in revež se ji je zasmilil; bogve kako mora trpeti, dasi ni hudobije v njem, samo šibak je, tako neizmerno šibak.

(Nadaljevanje)

Prvi sneg

Presenečeni smo obstali v petek zjutraj, ko nas je že s prvim svitom pozdravila zasnežena okolica. Saj snega v Gorici skoro ne pomnimo več. Začelo je snežiti ob 6. zjutraj in je snežilo skoro do poldne v veliko veselje mladine pa tudi odraslim, katerim je smučarski šport priljubljen. Gorica je tako zadobila čisto novo lice in pogled nanjo je bil res čudovit. Pa to le za nekaj ur, sneg po ulicah se je kmalu spremenil v črno brozgo, le na samotnih krajih in strehah je še ohranil svojo snežno belino. Promet po cestah je bil zelo otežkočen in marsikateri avto je običal v snegu, ali pa se zaletel v zid. K sreči hujših nesreč ni bilo.

Uprava mestnega vodovoda opozarja vse tiste, ki imajo pipe na prostem, naj jih zavijejo v slamo ali cunjce in naj ponoči pustijo teči nekaj vode, da tako preprečijo zmrzovanje.

Telefonsko omrežje v letu 1959

Te dni razdeljujejo po Gorici med telefonske naročnike nove telefonske imenike. Število telefonskih naročnikov na Goriskem stalno narašča in tudi telefonsko omrežje se širi. V teh dneh bodo prvič zazvonili telefoni v Gabrjah in na Peči, predvidena pa so še druga omrežja.

Leta 1958 je bilo v mestu 3000 telefonskih naročnikov, v ostalih občinah pokrajine pa 5.200. Leta 1959 je TELVE pridobila v Gorici 200 novih naročnikov, na podeželju pa 500 novih.

TELVE pripravlja tudi avtomatsko medkrajevno zvezo med Trstom in Trzicem, Dobrdom, Ronkami, S. Pierom in Starancanom. Za Gorico pa je taka avtomatska medkrajevna zveza tako zvana »Teleselzone« predvidena za prihodnje leto 1961.

Vljudnostni obiski novega kvestorja

Novi goriški kvestor dr. Ubaldo Camerlengo, ki je prišel k nam iz Trsta in nastopil svojo službo dne 10. januarja, je takoj naslednje dni sprejel predstavnike krajevnega tiska in se z njimi razgovarjal. Obiskal je tudi župana dr. Bernardisa, kmetijskega inšpektorja dr. Marsana, go-

riškega nadškofa msgr. Ambrosija, prefekta in druge visoke osebnosti.

Odložena splavitev super cisterne »Agip-Bari«

Splavitev super cisterne »Agip-Bari« so ponovno odložili. Splavili jo bodo v nedeljo 24. januarja. Za ta datum pričakujejo namreč ministrskega predsednika Segnija in njegovo soprogo, ki bo ladji botrovala.

Prispevek ministrstva za kmetijstvo

Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo je dalo goriskemu kmetijskemu nadzorništvu na razpolago 800.000 lir za nakup semena za krmo in semena paradiznikov, solate in cvetače. Pravico do podpore imajo neposredni obdelovalci, najemniki in polovinarji, ki bodo dobili prispevek za največ 20 kg detelje (medike) in 80 kg semena raznih trav. Na kmetijskem nadzorništvu dobijo v ta namen posebne obrazce, ki jih morajo izpolniti najkasneje do 15. decembra.

Podgora

V četrtek, 14. t. m., ko je že prav ob blizu in znova kazalo, da bo zima hujše pritisnila, se je z običajnim daljšim zvonjenjem oglašil veliki zvon in s tem oznanjal, da je nekdo premilil. Kdo? Čez malo časa potem pa zopet isto zvonjenje. »Kdo? Komu pa zvoni?« — so povpraševali ljudje. Umrli sta najprej 82-letna Ana Brešan iz ulice blizu tovarne in potem še 81-letna Marija Katarina Blažič tam blizu sole. Obe sta bili že več let vdovi. V daljši starostni oslabeledosti sta obe prav radi večkrat prejele svete zakramente in tolažila naše svete vere. Bili sta globokoverni ženi. Pogreb pok. Ane je bil v petek, pok. Marije Katarine pa v soboto, ko so vsa narava in grobovi bili odeti z nepričakovanim snežnim odelom. Kljub vsem za nas tako izrednim zametom in mrazu je bila udeležba znancev zelo velika.

Zaluzočim v družinah in v sorodstvu — posebno našim zvestim čitateljem in naročnikom — iskreno sožalje, blagima pokojnicama pa naša najlepša krščanska večnostna voščila.

Umrla je Cvetka Ipavic

Vso slovensko javnost je pretresla vest, da je v petek 15. jan. zvečer preminula na svojem domu pri Sv. Ivanu Cvetka Ipavic, stara komaj 18 let. Pred dvema leti si je pri kopanju v morju poškodovala hrbtenico in je od takrat bila priklenjena na bolniško posteljo. Lansko leto so vsi slovenski časopisi objavili poziv njenih staršev na usmiljena srca, da bi z njihovo denarno pomočjo vrnil mladi Cvetki ljubo zdravje. Ta poziv nesrečnih staršev je našel pozitiven odmev v slovenskih srcih. Mlada Cvetka je odšla na zdravljenje v Bologno, kjer so jo operirali, a zdravniki so kljub uspehi operaciji izrazili le malo upanja na popolno ozdravljenje. Cvetka se je vrnila domov, sprva se je zdelo, da ji gre na bolje, a nato je bolezen šla naglo proti višku. V petek jo je po dolgem trpljenju Bog poklical k sebi. Pogreb se je vršil v ponedeljek ob velikiškem udeležbi ljudstva. Pokopali so jo na pokopališču pri Sv. Ani.

Uredništvo in uprava Kat. glasa izražata staršem preminule Cvetke in bratu, ki se nahaja v Avstraliji, iskreno sožalje, trpinki Cvetki pa želi večno srečo pri Bogu.

Protest

Tržaški škof msgr. Santin je poslal glavnemu rabinu v Trstu pismo, v katerem obsoja preganjanje proti Judom.

Shod italijanske KA

V dvorani Pija XII. pri Sv. Ivanu se je vršil v nedeljo shod žena italijanske KA. Ob navzočnosti tržaškega škofa msgr. Santina, župana Franzila ter drugih visokih cerkvenih in svetnih osebnosti, so predsednica ženske KA prof. Marija Parovel ter druge članice prečitale poročilo o delovanju ženske KA v minulem letu. Prof. Emma Fracasso iz Vicenze, provincialna delegatinja KA, je podala smernice, katerim naj sledi krščanska žena in mati v družini. Otroci in mož pričakujejo od nje vse več kot samo materialno pomoč. V. debati, ki je sledila, so predvsem razpravljali o pošolskem pouku in varstvu

otrok v župnijskih dvoranah. Župan Franzil je pohvalil delovanje katoliških žena v preteklem letu in jih je pozval, naj še nadalje skrbijo za lepo krščansko življenje po družinah. Škof Santin je v svojem govoru potrdil svojo vero v apostolat žene kot rešiteljice človeštva v tej temni uri.

Potreba po modernizaciji naprav v tovarni mostov in žerjavov pri CRDA

Navzlic krizi v italijanskem in tržaškem ladjedelništvu je pa oddelek za mostove in žerjave v podjetju CRDA - San Marco ves čas delal z vso paro tako za domači trk kakor za izvoz. Zaradi zastarele opreme pa kljub vsej izurjenosti tehnikov in delavcev ne more zadostiti vsemu povpraševanju. Zmogljivost tovarne je bila preuranjena na tisoč ton izdelkov letno, zadnja leta pa je presegla pet tisoč ton na leto. Ni ga italijanskega pristanišča, ki ne bi imelo žerjavov, nakladalnikov in drugega iz tega tržaškega podjetja. Velika naročila pa je izvedlo tudi za pristanišče v Pireju ter za razne luke v Venezueli, Argentini in Braziliji. Ugled, ki ga uživa po svetu, mu je prinesel tudi izključno koncesijo za najnovejše ameriške žerjave, katere samo naša tovarna lahko dobavlja Evropi in Severni Afriki. Podjetje bi lahko dobilo zdaj naročil iz Evrope in od drugod, da bi mu bilo delo zagotovljeno za leta in leta, če bi imelo večje in moderne naprave. Temu bo treba za vsako ceno omogočiti.

Tramvaji v Trstu bodo izginili

Uprava tržaške občine namerava postopno odpraviti vse tramvajske proge in jih zamenjati s filobusnimi in avtobusnimi. Do zamenjave pa ne bi prišlo takoj. Najprej bi opustili tramvajski progi št. 3 in 9, in sicer v teku leta 1964. Dve leti kasneje bi prišla na vrsto proga številka 8 in v letu 1970 še proga številka 6. Uprava bo kupila vsako leto osem avtobusov ali filobusov, da občinski proračun ne bi bil nenkrat preveč obremenjen.

Če bi se posrečilo ugodno prodati tramvajske vozove, bi se zamenjava pospešila.

Srečanje s hudičem

(Prosto po Pierru l'Erémitu)

Sinoči, ko sem šel k seji društva za katoliški tisk, sem srečal hudiča. Obleden je bil elegantno: hlačnice so bile zlikane in izza čevljev so se vidle svilen noga-vice. Nagnil je k meni svoj gladko obriti obraz in se mi posmehnil: »K seji tiskovnega odseka greste? Na smeh mi gre. Le mučite se, ubogi katoličani, jaz vas bom vendarle zadavil! Poglejte mojo pest: trda je in neusmiljena. S to roko sem zavezal katoličanom oči in več kakor 60 let že trdno drži ta obveza.«

S paličko je pokazal mimooidočega. »Poglejte tega gospoda! Tudi njemu sem zavezal oči, dasi on ne ve tega. Je katoličan, pa bere samo moje časopise, v katerem mu skrivaj dan za dnem zasmejujem Cerkev in krščanstvo. Vsak četrtek si kupi še šaljav list s pikantnimi — vi bi dejali umazanimi — anekdotami in z umetniškimi — po vaše kajpak nenravnimi slikami. Hlastno ogleduje slike, požira moje dovtype in slednjič vrže časopis v koš za smeti. Od tod pa roma po vsej hiši: prav vsi, tudi kuharica, ga prebero. — Dobro sem mu zavezal oči, mar ne?«

Nekaj korakov dalje sva srečala gospodično. »Ali vidite ondi tisto dekle? Tudi ona je katoličanka, celo v cerkev hodi. Pa je vendar zvesta naročnica mojega lista, ki ga vsak dan kupuje v tej trafiki. Roman, ki ga priobčujem, in pa intimne zgodbe iz družinskega življenja so pač zelo zanimive. List pa tudi ne stane več kakor 30 lir, to ni veliko, to je kakor kapljica, mislite vi. Res je kapljica, ampak množica tvori silo. Z lirami te katoličanke in s tisoči drugih vaših ljudi zidam tiskarne, krijem stroške za papir in tisk in plačujem časnike, ki mi morajo služiti tukaj in po vsem svetu. — Kako radi nosijo katoličani mojo obvezo!«

Prišla sva mimo prodajalca časopisov, kateri je imel bogato izbiro in kjer na stojine mimooidočih vsak dan kupuje časopise. Listi so bili nakopičeni, tako da sem lahko bral naslove. Hudiču so se svetile oči: »Tukaj preštejte vaše časopise, preštejte jih vendar!«

Molče sem štel: eden, dva, trije... Samo eden izmed njih izhaja v nekoliko večji nakladi. Težka misel mi je legla na dušo.

»Sedaj pa preštejte moje časopise!« Hitro je kazal s palico od časopisa do časopisa. Vsi so bili veliki listi z visoko nakladno številko. »Ta list mi služi za uvodnim člankom, oni s pikantnim podlistkom; v tem časopisu najdete moje oglase, že veste katere. V onih listih vidite moje slike; vi bi najbrž zardeli, bralci pa se le pritaženo smehljajo. In ondi izhajajo škandalozne zgodbe, katere tako ljubim, in za hrbtini napadi na duhovnike in redovnice. Slednji so zlagani, poročete vi, vem to, a nič ne de, učinkujejo pa le. In tukaj zanimive novice iz kina in zabavne dogodbe iz gledališkega sveta.«

Slednjič je le nehal in povesil palico. »Poglejte, toliko listov dela zame, prvi tako, drugi drugače. In katoličani berejo in plačujejo moje časopise. Kaj pravite, ali ni trdna moja obveza?«

Nasproti nama je prihajal duhovnik. »Poglejte ga; preteklo nedeljo je pridigoval proti meni. Veliko si je prizadejal, posebno konec je bil ganljiv. Govoril je, kako naj izgánjamo mutastega hudiča. Jaz namreč delujem tudi tiho in neopaženo. Toda dobri mož me ne bo izgnal. Štel sem: vseh skupaj je bilo pri pridigi 197 oseb... Pri meni pa — pogledjte tjakaj!...« V strnjenih vrstah — pravkar so zaprli

Iz Beneške Slovenije

Črni vrh

Že dolgo časa se nismo oglašili v Kat. glasu iz te zadnje vasi Slov. Benečije. Na praznik sv. Lucije smo imeli v Črnem vrhu lepo slovesnost: častili smo našo pomočnico in otvorili dve zelo koristni deli: slike štirih svetih evangelistov iz mozaika, ki krasijo glavni oltar. Napravila jih je znana šola Mosaicistov iz Spilimberga. Drugo delo, ki je pa desetkrat več vredno, je nova ura na stolpu, ki kaže na dve strani. Darovala jo je gospa Marijana Špekonja vdova Cenčig, Volcova. Zdjaj je res novo življenje v vasi. Pred 25 leti je bila pozabljena vas, danes pa je povsod dobro znana, ker ima vse kakor v naprednih vaseh: župnijo, duhovnika, novo šolo, novo mlekarno, mlin na valj, novo cesto, pekarno, žično vzpenjačo, vse polno drugih vzpenjač, celo motornih, ki vozijo seno iz doline na hrib in iz hriba v vas; ima tri trgovine, tri javne gostilne, otroški vrtec, mesnico, celo televizijo, ne manjka prav nič. Bog daj, da bi bilo tudi v duhovnem življenju toliko napredka kolikor ga je v materialnih rečeh.

delavnice in urade — so vrel ljudje mimo prodajalca časopisov. Uradniki in delavci, elegantni in preprosti ljudje, mnogi, mnogi so kupovali časopise, pa malokateri je kupil našega. »Vidite, to je drugačna pridiga, drugačno občinstvo, ali ne? Kdaj ima duhovnik toliko ljudi pred seboj? In jaz pridigujem vsak dan, zjutraj, opoldne in zvečer, v vsaki številki, v vsakem stavku. Ta siromak pa pridiguje vsako nedeljo enkrat svojim sto ovčicam. Haha, tudi njemu sem zavezal oči, tudi on ne ve, kje prebiva mutasti hudič. On ne vidi razločka med mojo in svojo pridigo, ki je kakor med strojno puško, katera izstrelji v minuti sto strelcev, in med lokom, kateri od časa do časa izproži puščico. On ne ve, kdo mu krađe duše. Naj pridiguje, zmaga je le moja!«

Ob tem dolgem, sramotilnem govoru se je razvnel. Sepetaje se je potem nagnil k meni: »Priznam, enkrat sem se začel bati katoličanov. Ko sem otrokom odvzel solsko molitev in sem jih učil nesramnih pesmi, ko sem jih odtujeval od zakramentov in zasmehoval njihovo vero, tedaj sem že menil, da sem si upal preveč, da bodo katoličani strgali raz oči mojo zavezo. Pa sem jo le še dva- do trikrat močneje zadržal. Vsak mesec sem izdal nov list, kateri je moral hvaliti katoličanom novi napredek toliko časa, da so pač verovali. Moja moč se je še okrepla: o, ta lepa obveza!... Poglejte mene! Jaz pa ne nosim

obveze, jaz gledam jasno v svet in kako jasno! Posebno en posej, ki ga pa katoličani ne razumejo, jaz dobro razumem. Ponosen sem na svoj tisk, zanj storim vse. Vsi moji pristaši, prostovoljni in prisiljeni, morajo žrtvovati za moj tisk. O moj tisk, kako ga ljubim in hvalim! Saj me vendar vodi od uspeha do uspeha. Moja načela razširja po vseh okrajih, bero jih na vseh postajah, v vsakem brzovlaku. Z vsako ladjo plava moj tisk in v letalih plava po zraku. Siro si se od mesta do mesta, od vasi do vasi, od hiše do hiše. Tej sili katoličani niste kos. O moja ljuba obveza!«

Prišla sva do hiše, kjer naj bi se vršila seja. Šel je z menoj po stopnicah, in ko sem odprl vrata, je hitro pogledal v dvorano: »Tale peščica ljudi — komaj šestnajst — in me hoče premagati?« Zaničljivo se je zasmejal.

Obrnil sem se in mu trdno pogledal v obraz in, preden sem pred njim zaprl vrata, sem mu dejal: »Dvorana, v kateri je Kristus obhajal zadnjo večerjo, je bila še manjša; in vendar sta te premagala duh in sila, ki sta izšla od onod. Verujem, da te bo tudi v tisku premagal Kristusov duh, četudi mi pademo kot žrtve. Končno se bodo pa katoličanom le odprle oči in zvesto in požrvalno bodo cenili svoj katoliški tisk. Iz rok in iz hiš bodo vrgli tvoje časopise. Tedaj bo tudi konec tvoje moči. To verujem.«

Ne na počitniško kolonijo!!

Ko so v preteklem maju in juniju zapisovali po šolah otroke za počitniško kolonijo, so se dobrodelna društva znašla pred žalostnim dejstvom: mnogi otroci ne marajo več v kolonijo. Treba je bilo precej dela, da so društva spravila skupaj določeno število otrok: 560.

Prireditelji kolonij so si zato izprašali vest: morda ni kaj v redu v naših kolonijah? Ali je hrana slaba? učitelstvo nepriljubljeno? kraji zopni? Morda je življenje preveč pusto? Vest jim gotovo nič kaj takega ne očita. Društva so celo pripravila tečaj za voditelje kolonij, kjer se je veliko razpravljalo o programu, vzgoji, higieni in o vsem, kar je potrebno za dober potek kolonije. Takrat so tudi ugotovili, kje tiči glavni vzrok tega »bojkota«. Par stavkov bo takoj pojasnilo, zakaj otroci ne marajo v kolonije. Poslušajte pogovor med otrokom in materjo v maju: Mati ne reče otroku: Ti, Pepče, julija greš v kolonijo! Temveč: Pepče, kaj bi šel letos v kolonijo?

— Ne, mama, je lepše doma!

— Zakaj?

— Veš, mama, doma jem, kadar hočem in kar hočem; tam v koloniji pa jemo samo petkrat na dan, in sicer samo to, kar nam oni skuhaajo.

Doma gremo zvečer pozno spat: ob 9^h me pelješ v kino. Tam pa moram biti že v postelji. Doma grem kamor hočem, delam, kar hočem. V koloniji moraš biti le tam, kjer ukažejo; zdaj je pevska vaja, potem ročno delo, nato sprehod. Najbolj mi pa »smrdi« popoldanski počitek. In tako dalje, dalje!

Mati pa zaključil: Veš kaj, srček, če je tako, bodi pa doma. Otrok ostane doma cele počitnice. Starši na delo, otrok na cesto. Da, na cesti je za otroka lepše kot v dobro, skrbno pripravljene koloniji, kjer si ravnateljica, duhovnik, učiteljice, kuharice in drugo številno osebje v svojem velikem idealizmu ubijajo živce za srečo naših otrok.

Starši! Če imate le zrno modrosti, priznajte, da tako ravnanje z otrokom ni na mestu. Kolonija je velika pridobitev za vas in za vaše otroke! Ko bo prišlo iz šole obvestilo: vpišite otroke v kolonije, ne vprašaj, temveč ukaži: Pepče, letos greš v kolonijo, ki ti jo bo določil zdravnik in — amen!

Prijatelj otrok

Med trnjem in osatom

»Ko psi zalajajo...«

K polemiki o zadnjem glasovanju v trž. obč. svetu so se oglašili najrazličnejši Soloni, pisnarji, pisumouki in šušmarji. Značilen je vsekakor skoro istočasen napad štiriperešne detelje, ki jo sestavljajo komunisti-stalinišči, titovci, novofašisti-desničarji in kot zadnja, a — najpomembnejša trobenta — novohistorji. Slednji sami takorekó vedó, kako jih nihče več ne poslušá. Slišali smo, kako so jih gospodarji večkrat nahrulili, kako ničvedne uspehe žanjejo; rekli so jim med drugimi tudi, da so jo potegnili na smučanje in pohajanje prav v trenutku, ko bi

moral rešiti ali pogubiti tržaški mestni svet ter blagohotno svetovati, da bi delili na »okopi« svoje nauke in nasvete, kaj je slovenskemu zastopniku ukreniti.

Znan je pregovor: »če psu stopiš na rep, zacvili!«, in tako se je tudi zgodilo. Zategadelj, ko sem pred dnevi bral vsa odkritja, iznajdljiva »izdajstva« te pisane pohajške družine, sem si mislil — vsaj enkrat toliko bodo s polno paro zaposleni pisuni. Par »učenihi« in zvitih razprav o »izdajstvu slov. koristi«, drugo ali tretje neuspelo »strmoglavljenje« v par letih, to je vse njihovo staro in novo »delovanje« med Slovenci na Tržaškem, vse za »dvig« slov. narodne zavesti, ki jo »ogrožata agnelettovci in klerikalci«.

Predno govoriš s sosedom drugega jezika, moraš vprašati na »karti bolati« te samozvane in tudi »izvoljene narodne voditelje«. Oni te edini smejo blagosloviti in te napotiti; oni so poklicani, da smejo odločiti, kdo laže in kdo govori resnico, oni smejo tudi edini razpolagati s sto in sto milijonskim imetjem, ki bi moralo biti last vsega slov. naroda na Tržaškem. Oni tudi edini lahko parlamentarizirajo in prejemajo najrazličnejše blagodati in penzije pod firmo »kulturnega dela«. Kdor ima torej maslo na glavi, naj ne hodi na sonce. Ker pa vemo, da se bodo lisičke zvitorepke še hotele pokazati v janjnjih kozuhih, objubimo, da se bomo o priliki k predmetu še povrnili. Saj mora naš človek vedeti, kdo tako laže, da sam sebi verjame, in kdo govori resnico.

Omnasciens

LISTNICA UPRAVE

Več naših naročnikov v inozemstvu se je pritožilo, ko smo jim poslali račun za poravnavo naročnine, češ, saj so vendar naročnino že poravnali. Vsem tem pojasnjujemo: uprava Kat. glasa ne odgovarja za denarna nepriloročena pisma. Zato svetujemo: naročniki v Avstriji lahko poravnajo naročnino v upravi Mohorjeve družbe: *Vintringer Ring 26, Klagenfurt*; naročniki iz Anglije v Slovenski pisarni pri *č. g. Ignacu Kunstlju, 62. Offley Road, London S.W. 9*; naročniki iz Švice, Francije, Belgije, Španije, Kanade, ZDA, Avstralije pa potom banke ali pošte; naročniki iz Argentine pa v upravi Duhovnega življenja, *Ramon Falcon 4158, Buenos Aires*.

DAROVI

Za Slovensko sirotišče: Družbenica R. Č. 2.000; N.N. 1.000; N.N., Gorica 2.000; v počastitev spomina gospe Amalije Krapež družina Čehovin-Bratina 2.000; družbenica, Gorica 4.000; N.N. 400; N.N. v počastitev spomina pok. msgr. Kjačiča 1.000, N.N. v isti namen 1.000; N.N., Gorica v čast sv. Družine 500 lir. — Pristrčen Bog povrnil!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici